

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Βηρυτός, 19 Μαρτίου 2025

Οικονομική και Τραπεζική επικαιρότητα Λιβάνου

✓ **Το ζήτημα της επιλογής του προσώπου στην ηγεσία της Κεντρικής Τράπεζας του Λιβάνου.**

Σύμφωνα με πολλές αναφορές που γίνονται το τρέχον διάστημα στον λιβανικό και ξένο οικονομικό τύπο, πίεση ασκείται στον Λίβανο και τη νέα του κυβέρνηση, ιδίως από πλευράς ΗΠΑ, για την επιλογή του επόμενου διοικητή της Τράπεζας του Λιβάνου (BDL). Όπως έχουμε αναλύσει σε πολλές ενημερώσεις μας, η θέση αυτή, την οποία κατείχε προσωρινά (και εδώ και ενάμιση χρόνο), ο κ. Wassim Manssourí, βρίσκεται πλέον στο επίκεντρο έντονων διαπραγματεύσεων μετά την απομάκρυνση του, επί τριακονταετία, κυβερνήτη του πιο σημαντικού τραπεζικού ιδρύματος της χώρας, Riad Salameh τον Ιούλιο του 2023 (υπενθυμίζουμε ότι ο κ. Salameh φυλακίστηκε τον περασμένο Σεπτέμβριο ως ύποπτος για διαφθορά και οικονομικά παραπτώματα στην αποκαλούμενη υπόθεση «Optimum Invest». Ο πρώην διοικητής της BDL πάντως φέρεται τώρα να νοσηλεύεται στο λιβανικό νοσοκομείο Bhanpes). Η διεθνής πίεση στην επιλογή αυτού του βασικού ρόλου στη νομισματική πολιτική του Λιβάνου αποσκοπεί, σύμφωνα και με πολλούς οικονομικούς αναλυτές, στον περιορισμό της διαφθοράς και της παράνομης χρηματοδότησης της Χεζμπολλά μέσω του τραπεζικού συστήματος της χώρας, τις οποίες ο νέος διοικητής θα πρέπει να έχει την προθυμία να καταπολεμήσει με αποτελεσματικό τρόπο, ενώ θα εφαρμόσει τις πολυπύθητες οικονομικές και χρηματοπιστωτικές μεταρρυθμίσεις (αρκετές δυτικές και αραβικές χώρες έχουν επίσης εξαρτήσει την οικονομική τους στήριξη από τις εν λόγω μεταρρυθμίσεις) και θα αρνηθεί να «κλείσει τα μάτια» στις συνήθεις πρακτικές του Λιβάνου. Ένα ακόμη καθήκον του νέου επικεφαλής της BDL θα περιλαμβάνει την επίβλεψη της διαχείρισης της διεθνούς βοήθειας που θα στηρίξει τον Λίβανο να ανοικοδομήσει τις περιοχές που καταστράφηκαν από τον 14μηνό πόλεμο και να ανακάμψει από την οικονομική κατάρρευση που βιώνει από το 2019. Η κρίση αυτή έχει οδηγήσει σε εκτεταμένη φτώχεια, απότομη -πραιτέρω- πτώση της αξίας της λιβανικής λίρας και παράλυση του τραπεζικού τομέα. Τέλος, υπενθυμίζουμε για ακόμη μία φορά, την συμπερίληψη του Λιβάνου πλέον στον «γκρίζο κατάλογο» της Ομάδας Εργασίας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF) λόγω της αποτυχίας της χώρας να καταπολεμήσει το ξέπλυμα χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Από πλευράς Μ/ Υπουργείου Οικονομικών, αναφέρεται ότι ελπίζουν ότι η κυβέρνηση ευελπιστεί στην ανεύρεση αντικαταστάτη μέχρι το τέλος του Μαρτίου (στους επιχειρηματικούς κύκλους του Λιβάνου ακούγονται, μεταξύ άλλων, τα ονόματα του πρώην Υπουργού Εργασίας κ. Camille Abousleiman ή του κ. Jihad Azour, διευθυντή του ΔΝΤ για τη Μέση Ανατολή και την Κεντρική Ασία, του κ. Firas Abi-Nassif, στελέχους επενδυτικής εταιρείας, καθώς και των Philippe Jabre και Karim Souhaid, οι οποίοι είναι και οι δύο επικεφαλής εταιρειών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων), αν και τίποτε δεν είναι σίγουρο ακόμη.

✓ **Ολοκλήρωση της επίσκεψης της αντιπροσωπείας του ΔΝΤ από τον Λίβανο (10-14.03.2025).**

Ο Λίβανος υπέβαλε νέο αίτημα για οικονομική βοήθεια από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), η αντιπροσωπεία του οποίου μόλις ολοκλήρωσε την τετραήμερη επίσκεψή της στη χώρα. Η κίνηση αυτή της κυβέρνησης επαναφέρει ουσιαστικά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ Βηρυτού και ΔΝΤ. Σύμφωνα με την ανακοίνωση που εξέδωσε ο επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ στον Λίβανο, Ernesto Ramirez-Rigo, μετά το πέρας της επίσκεψης, η ομάδα χαιρετίζει το αίτημα των αρχών για ένα νέο πρόγραμμα με τη στήριξη του ΔΝΤ, το οποίο δηλώνει έτοιμο, μαζί με τη διεθνή κοινότητα, να στηρίξει τις προσπάθειες των αρχών να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και οι ομάδες του θα παραμείνουν σε στενή επαφή για να τους βοηθήσουν να αναπτύξουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων.

Αναλυτικότερα, η ομάδα του ΔΝΤ, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, είχε παραγωγικές συζητήσεις με τους τρεις ηγέτες της εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας -τον πρόεδρο Joseph Aoun, τον πρόεδρο του κοινοβουλίου Najib Berri και τον πρωθυπουργό Nawaf Salam-, τον Γάλλο πρέσβη Hervé Magro και εκπροσώπους της Κεντρικής Τράπεζας του Λιβάνου. Μεταξύ των κυριότερων ζητούμενων, συγκαταλέγεται η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και του χρέους, η αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα, η αναζωογόνηση της ανάπτυξης, η μεταρρύθμιση της διακυβέρνησης και των δημόσιων επιχειρήσεων και η εξομάλυνση της διαβίβασης δεδομένων στο κράτος για βελτίωση της διαφάνειας και ενημέρωση για τη χάραξη σχετικής πολιτικής. Ακόμη, συζητήθηκαν η θέσπιση νόμου για την εξυγίανση των τραπεζών, καθώς και οι μεταρρυθμιστικοί προϋπολογισμοί, αρχής γενομένης από αυτόν του 2026. Ο νόμος για το τραπεζικό απόρρητο θα πρέπει επίσης να μεταρρυθμιστεί έτσι ώστε να μην εμποδίζει την αναδιάρθρωση του τομέα, καθώς οι τροποποιήσεις που ψηφίστηκαν τα τελευταία χρόνια δεν έχουν πραγματικά απομακρύνει αυτό το εμπόδιο. Πρόκειται για τα ίδια προαπαιτούμενα που εξακολουθεί να θέτει το ΔΝΤ τα τελευταία χρόνια χωρίς πρωτοτυπίες.

Για τη συνέχεια, αναμένεται επόμενος γύρος συζητήσεων πριν από την υπογραφή νέας προκαταρκτικής συμφωνίας (staff level agreement, SLA) μεταξύ του επικεφαλής της αποστολής και των λιβανικών αρχών. Θα ακολουθήσουν προκαταρκτικές μεταρρυθμίσεις και τελικά θα μετατραπεί επίσημα η υπηρεσιακή συμφωνία σε πρόγραμμα χρηματοδοτικής βοήθειας. *Υπενθυμίζουμε ότι η προηγούμενη SLA βασιζόταν σε ένα κονδύλιο ύψους 3 δις δολαρίων για τέσσερα χρόνια (όταν το καθαρό ποσό των ζημιών που πρέπει να αναληφθούν αφορά περί τα 70 δις δολάρια και το κόστος της ανοικοδόμησης μετά τον πόλεμο τα 11 κατ' ελάχιστον, σύμφωνα με τους τελευταίους υπολογισμούς της Παγκόσμιας Τράπεζας). Με βάση τα ανωτέρω, το πιθανότερο σενάριο είναι ότι το ποσό και η διάρκεια του προγράμματος θα πρέπει πιθανότατα να επανεξεταστούν. Στο πιο αισιόδοξο σενάριο πάντως, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται εντός ενός έτους, σύμφωνα με εδώ πηγές, ως επιτραπεί να συμπληρώσουμε με την προϋπόθεση, ότι η κατάπαυση του πυρός μεταξύ Ισραήλ και Λιβάνου θα ισχύσει και ότι δεν θα προκύψουν άλλες απρόβλεπτες περιστάσεις.*

Πάντως, η αντιπροσωπεία του ΔΝΤ πραγματοποίησε και την προγραμματισμένη τεχνική συνάντηση με τις τράπεζες, μια επιχείρηση ρουτίνας κυρίως για την αξιολόγηση των λειτουργιών της αγοράς συναλλάγματος τώρα που η ισοτιμία δολαρίου/λιβανικής λίρας έχει ενοποιηθεί. Κατά την τελετουργική συνάντηση λήξης, η αντιπροσωπεία παρουσίασε τα πορίσματά της σε εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Οικονομίας, της Κεντρικής Τράπεζας του Λιβάνου (BDL), της Επιτροπής Τραπεζικού Ελέγχου και της Προεδρίας. Σε κάθε περίπτωση, επικράτησε αισιοδοξία ενώ η συναίνεση είναι ότι ο Λίβανος χρειάζεται ένα πρόγραμμα

του ΔΝΤ του οποίου οι όροι θα αναπτυχθούν από τη λιβανική πλευρά για να μεγιστοποιηθούν οι πιθανότητες επιτυχίας. Εδώ αξιόπιστες πηγές ανέφεραν ότι η αντιπροσωπεία αναχώρησε, *ενδεχομένως για πρώτη φορά*, με την αίσθηση ότι μίλησε με αξιωματούχους που θέλουν και μπορούν να προχωρήσουν τα θέματα. Από πλευράς του, ο Υπουργός Οικονομικών Yassine Jaber διαβεβαίωσε ότι θα γίνουν τα πάντα για να ξεπεραστεί το πρώτο εμπόδιο πριν από τον Μάρτιο: ο διορισμός ενός νέου διοικητή που θα ηγηθεί της Κεντρικής Τράπεζας του Λιβάνου, αντικαθιστώντας τον Wassim Manssourι, ο οποίος εκτελεί χρέη προσωρινού διοικητή μετά την αποχώρηση του Riad Salame τον Ιούλιο του 2023, όπως προαναφέραμε. Εάν τηρηθεί αυτή η προθεσμία, ο κ. Ernesto Ramirez-Rigo θα επιστρέψει στον Λίβανο στις αρχές Απριλίου.

Εν κατακλείδι, από πλευράς μας, σημειώνουμε ότι ο Λίβανος μπορεί να ελπίζει ότι η διαδικασία θα προχωρήσει γρήγορα, αλλά το έργο που έχει μπροστά του είναι κολοσσιαίο, όπως σημειώνει εξάλλου και το ΔΝΤ. Οι προκλήσεις είναι τεράστιες για μια οικονομία που βρίσκεται σε κατάσταση σοβαρότατης κρίσης από το 2019, πέραν των σημαντικών ανθρωπιστικών αναγκών και διαδικασιών ανασυγκρότησης που απαιτούν συντονισμένη διεθνή βοήθεια. Η αντιπροσωπεία του Ταμείου αναγνώρισε τα μέτρα που έλαβαν οι σημερινές αρχές για να διατηρήσουν έναν ορισμένο βαθμό οικονομικής σταθερότητας παρά τις δύσκολες συνθήκες, ωστόσο αυτά δεν παύουν να είναι ανεπαρκή.

Αλία Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επικεφαλής Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βηρυτού

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.